

Anton Ingolič:

Kratkorepec v velikem svetu

Tako sem živel več let. Letos pleti me je gospodar odgnal v mesto. Vedel sem, da pomeni to moj konec. In res, prodal me je mesarju. Tuhtal sem

in tuhtal, kako se naj rešim. Sprva sem se trgal na vrvi, se zaletaval v majhnega debelega mesarja, ki me je vodil, in mu sploh nagajal, kolikor sem mogel. Končno sem uvidel, da si s tem samo škodujem. Postal sem ponižen in pohleven. Mesar je zdaj nekoliko popustil, prijel je vrv na koncu, da sem se lahko svobodneje gibal. Ko se je ustavil in pogovarjal z neko žensko, sem zaostal nekaj korakov, nato pa se z vso silo zaletel vanj, da je pri priči telebnil na tla in spustil vrv. Tako sem se rešil. Že naslednji dan sem začel borbo za staro pravdo.

Kratkorepec je z občudovanjem zrl novega tovariša; Pravdač je to opazil, zato je takoj nadaljeval:

»Pristopiš ali ne?«

»Pristopim!« je vzkliknil Kratkorepec.

»Dobro, jutri večer imamo prvi dogovor pod Rožnikom. Nekateri so že obveščeni, druge pa boš obvestil ti! Ni se ti treba ničesar bati. Naš znak je »le vkup, le vkup, uboga gmajna«. Po

njem boš spoznal vsakogar, ki je že spregledal. A zdaj pojdi z menoj v gozd, da te poučim o vsem še podrobneje!«

Kratkorepec je imel tega in naslednjega dne mnogo opravkov. Ves čas je bil na nogah, prenašal pošto in pridobeval novih zaveznikov. Spoznal je najzanimivejše četveronožce, ptice in celó postaranega raka Kleščarja. Nekajkrat je bil tudi v smrtni nevarnosti, a rešila ga je bistrournost, največkrat pa hitre noge. Svoj poklic je izvrševal z naraščajočim navdušenjem, kajti zdaj si je res lahko napasel svojo prirojeno radovednost. K delu ga je podžigalo tudi sovraštvo do človeka, saj so mu prizori iz klavnice še vedno lebdeli pred očmi. Pravdač pa ga je s svojimi ognjevitimi govori še podžgal. Spočetka se namreč ni mogel sprijazniti s tem, da bi v boju zoper človeka ugonobili tudi Majdico in njene starše, ki so vendar lepo skrbeli zanj; pozneje je vedno pozabljal nanje, pred-

stavljajoč si samo po Pravdačevih besedah one zlate čase, ko ne bo pod soncem nobenega človeka več.

Napočila je ura zborovanja.

Pravdač je resno in z veliko važ-

nostjo stopal pod hrastom sem in tja, pokimal temu zavezniku, šepnil kako besedo drugemu ali se za kratek čas zastrmel v vzhajajoči mesec, kakor da hoče zbrati svoje misli. Tik ob hrastju je stala srna Vitka, bila je tako lepa, da Kratkorepec ni mogel odvrniti pogleda od nje; opazil je, da se celo resni Pravdač ozira nanjo. Ob Vitki je ležala ovca Belka in kljub vrvežu, ki je vladal okoli nje, nemoteno prežvekovala. Nekoliko vstran se je utaboril prašič Ščetinec in nestrpno ril okoli sebe. Iz bojznih pred njegovim rilcem in zaradi smrada, ki ga je razširjal, je bilo okoli njega precej praznega prostora. Najbliže sta si upala jež Iglac in miška Švigalo. Največje spoštovanje zborovalcev pa je uživala krava Liška, ki se je zdaj pa zdaj nestrpno prestopila in šavsnila po šopu trave, da so se v travi sedeči bratje Čirimurčki kar razbežali. Petelin Klicar je skrbno pazil na svojo družino, ki mu jo je nagačji gosak Rumenokljun neprestano plašil in razganjal. Racman s svojo nosljejajočo ženko Gagico je stal ob mlaki, iz katere se je oglašal Zelenec in njegov rod. Onstran mlake pa se je sprehajal belolasi pes Koder in se prezrljivo oziral na »puntarje«, ki so nestrpno pričakovali Pravdačeve besede. Na hrastu je bilo še živahneje. Mogočne veje so se kar šibile pod najraznovrstnejšimi Pevci in Nepevci, med njimi pa sta se podili veriverici Skokica in Košatorepka. Nekaj čebel, čmrljev in raznih drugih lahkokrilec pa je brenčaje frfotalo v zraku nad Pravdačem.

»Začnimo, začnimo!« se je že oglašalo od vsepovsod.

Zdaj je Pravdač končno stopil s prednjima nogama na štor blizu hrasta, poklical k sebi Kratkonožca, se ozrl po številni družbi in zaklical slovesno:

»Za staro pravdo!«

»Za staro pravdo!« je zaorilo od vseh strani.

Šele ko je spet zavladal mir, je Pravdač nadaljeval z mogočnim glasom:

»Tovariši! Tovarišice! Dolgo smo prenašali jarem, predolgo smo molče služili največjemu tiranu pod soncem: človeku. Skrajni čas je, da spregledamo in se upremo! To naše prvo zborovanje, ki ste se ga tako številno udeležili, kaže, da se že prebujamo. A to je

šele začetek. Vsi, ki hodijo po zemlji, letajo v zraku, plavajo po vodi in lezejo pod zemljo, morajo stopiti v naše vrste, da končno pokončamo človeka in si spet priborimo oblast, kakor smo jo imeli nekoč. Med nami ne sme biti omahovalcev in bojazljivcev, složno in pogumno se moramo boriti za zmago naše stare pravde! Živela naša stara pravda!«

Zdaj je zahrumelo od vsepovsod; vsak udeleženec je dal na svoj način izraz prekipelavemu navdušenju. V polnočni mir se je razleglo nepopisno tuljenje, piskanje, mukanje, cviljenje, kvakanje, regljanje, žvižganje, kruljenje, meketanje, beketaanje, kokodajskanje, kikirikikanje, gaganje, krakanje, skovikanje, renčanje, brenčanje, cvrčanje in čivkanje. Ko se je hrup nekoliko polegel, je stopil iz ozadja Koder, ki se je med Pravdačevim govorom ves čas prezrljivo smehljaj. Nasmešek mu tudi ni zginil z obraza, ko se je postavil pred štor in vprašal:

»Modre in ognjevitke so bile tvoje besede; toda povej in razloži mi, učenj Pravdač, kako pa bodo nekateri naši tovariši živeli brez človeka?«

Med zborovalci je nastal šum; Pravdač je že hotel ognjevitke zavrniti Koder, ko se je prijavil k besedi Ščetinec.

»Ne ljubim človeka,« je dejal s takšnim krulečim glasom, da ga mnogi zborovalci niso mogli razumeti. »Tudi jaz vem, da me redi samo zaradi tega, da me potem zakolje in pojé. Saj zato sem tudi pobegnil. Toda vedno bolj me skrbi, kaj bom jedel. Še pred nedavnim sem se tresel od masti, pogledajte me zdaj, kakšen sem! Sama kost in koža me je! Kako bo pa pozimi? Brez tople jedi bom zbolel in potem ne bo še prej konec kakor pri človeku!«

»Res je!« so pritrdili nekateri; večina pa jih je zagnala silovit vrišč. Zaslisi so se ogorčeni glasovi: »Požreš ne! Si pač prašič, samo na želodec misliš, za drugo ti ni mar! To naj bo borec za staro pravdo? Požeruh je, pa ne upornik!«

Toda Liška se ni zmenila za krike, jezno je zmajala z glavo in tako opozorila zbor nase; nato pa je spregovorila počasi:

(Dalje prihodnjik)

Gabriel Scott:

S I V K A

Toda najstarejši jo je vzel na roke in rekel ves srečen:

»Zdaj jo pa kar vzemimo, da bo jadrala!«

»Da, da,« je vzkliknilo dekletce, »to naj bo za kazen, ker nam je ušlal!«

Sivka sama pa ni nič rekla. Še nikoli v življenju ni jadrala, zato se še malo ni bala. Brez skrbi in še prav rada je pustila, da so jo položili v škaf. Veselo je legla na dno, pomežiknila in začela presti dreto.

»Hura!« je kričal najstarejši in mahal z rokami: »Ena, dva, tril!«

In s tem se je potovanje začelo.

V začetku je bilo zelo prijetno. Škaf je plaval docela mirno in skoraj brez zibanja po vodi. Sivka je sedela v njem tiho kakor riba. Čez nekaj časa pa je postal tok nemirnejši in škaf je plaval čedalje hitreje, nekajkrat se je celo zasukal in potem švignil kakor puščica po potoku navzdol.

»Hura!« so spet kričali otroci in tekli kolikor so mogli ob bregu za njim; take zabave še nikoli niso imeli: »Zivijo naš divji maček, zdaj naj odjadra prav do konca sveta!«

Sivka ni slišala kaj so pravili; čutila je le, da se škaf maje in tedaj so jo obšli docela drugi občutki: »Ježeš,« si je mislila, »kaj bo pa zdaj?«

Toda ko je hotela pogledati čez rob je bilo šele vse narobe! Škaf se je namreč zamajal in tedaj je Sivka kar izgubila glavo.

»Mijav,« je rekla, legla spet na dno in oči so ji docela počrnele, »prosim vas, prosim vas, vzemite me ven, da mi ne bo treba več jadrati!«

Toda čimbolj je Sivka vekala in jadikovala, tembolj so se otroci zabavali:

»Slab mornar si,« so kričali: »Kako se moreš tako bati zaradi tega nedolžnega jadranja!«

In ko se je škaf prav tedaj spet zasukal je dodal najstarejši. »Saj niti krmariti ne znaš!«

Kmalu nato je priplaval škaf do brvi. Toda ali je zdaj voda v potoku že toliko upadla, ali pa je Sivka preveč obteževala ladjo — vsekakor se škaf ni ustavil kakor drugače, ampak je šinil z vso hitrostjo dalje. Zdaj se je začela druga pesem:

»Ustavi se, ustavi se!« so klicali otroci. »Ali se ne znaš ustaviti, ti škaf neumni?...«

»Svilena mačica, svilena mačica, počakaj nas vendar!«

Toda če so klicali sedaj za Sivko ali za škafom — pomagalo ni oboje nič. Hitrost je postajala še večja. Če so še tako divjali, Sivka in škaf sta se vozila še hitreje. Naposled sta bila že tako daleč pred njimi, da so otroci uvideli, da vse nič ne pomaga.

Brv je krivala! je rekel najstarejši.

»Ne, ti si kriv!« je reklo dekletce.

Najmlajši pa je vtaknil prst v usta in s solzami v očeh pogledal za škafom:

»Zdaj je pa princeska spet šla!«

OSEMNAJSTO POGLAVJE

Tisoč strahov

Med tem pa sta drvela škaf in Sivka strašno hitro po potoku navzdol. Čedalje hitreje je šlo. Časih se je škaf z dnem zaletel v velik kamen, ali pa se je ročaj zapletel kje ob bregu — tedaj se je tako hitro zasukal, da se je Sivke kar omotica lotila. Dolgo, dolgo sta se tako vozila; voda je kipela in tok ju je gnal. Škaf se je zibal, butal in se zaletaval in kmalu je bila Sivka že drugič zumaj v daljnem, daljnem svetu.

Potem pa se je skoraj iznenada docela stemnilo okoli nje. Kaiti potok in

zdej zavlil pod širok most in potem je prišel v ozko obzidano strugo, ki je imela na obeh straneh kamenite stene, kamor ni nikoli posijalo solnce. Brri! Sredi struge se je ročaj zgoraj zataknil in škač je obstal kakor pribit.

Ko je Sivka opazila, da škač stoji, je takoj poskusila splezati iz njega, toda morala je lepo ostati, kakor je bila. Nikjer ni bilo kraja, kjer bi se bila lahko z nogo oprijela. Stene so bile gladke in strme, razen tega pa je segal strop do škača in komaj da je lahko pomolila glavo ven. Tako je stala zdej tu, gledala okoli z velikimi, lesketajočimi se očmi in praskala s tačico po robu.

»Mijav,« je rekla in glas ji je drhtel. Toda nihče je ni čul tu spodaj, razen velike, tolste vodne podgane, ki je stanovala v razpoki med dvema kamnom. Pomolila je glavo iz svoje hiše, pogledala jo je in še celo malo od daleč ovohavala, naposled pa je skočila v vodo, da je kar zapljuskalo. Potem je izginila in Sivka je ostala dvakrat sama v tej samoti. Oh, kako grozno, kako grozno! Zdejo se ji je, da sedi v podzemeljski ječi. V krogu je hodila po škafovem dnu, praskala po dogah, kakor bi ji to moglo kaj pomagati. Enkrat je razločno začula, ko se je nad njo nekaj peljalo, donelo je kakor grom v strugi in kamni so se majali — tedaj je zakričala, kar so ji dale moči. Toda kdo pač naj bi jo bil čul? Voz se je mirno odpeljal dalje in kmalu je bil tako daleč, da ga ni več slišala.

»Od lakote bom umrla, od lakote bom umrla,« si je vsa obupana mislila Sivka, toda prav tako le ni bilo. Počasi je voda v potoku upadla in ko je potekla dobra ura, se je že toliko znižala, da se je škafov ročaj zgoraj sprostil in da se je začela ladja spet premikati. Toda zato nevarnosti še ni bilo konec. Res sta prišla iz grde struge, toda kmalu je tok podvojil svojo hitrost. Drvela sta mimo travnikov in polj, pod jelševim grmovjem in mladimi jelkami, mimo hiš, plotov in vrtov, dalje, čedalje bolj daleč v svet.

Sivko je seveda obhajal grozen strah, kajti škač se je neprestano zibal in tresel, toda držala se je hrabro, kolikor se je mogla. Čez nekaj časa je občutila, da se vozita malce počasneje. Samo časih se je škač še kam zaletel in naposled mirno obstal.

Oprezno je pokukala Sivka čez rob — njen vrat je postal čedalje daljši,

gledala je naprej, gledala je nazaj in kar svojim očem ni mogla verjeti. Tega ji tudi ne smemo zameriti, kajti ko je poslednjič pogledala ven, so bila drevesa, pa tudi hiše še tik zraven nje in zdej — zdej je ležala sredi velikega vodovja in na obeh straneh je bilo daleč do kopnega. Slaboten veter jo je hotel pognati dalje, toda imel je komaj toliko moči, da je malo dvignil valove.

Okoli nje so letale muhe in komarji in časih je skočila riba kvišku in hotela kaj ujeti. Tu je moralo biti na debelo rib, ker je neprestano pljuskalo in ena je skoraj padla v škač. Ležala je za trenutek na robu, toda prav tedaj, ko je hotela Sivka dvigniti šapo in se je že veselila, da bo dobila dober prigrizek, je riba zdrsnila nazaj v vodo.

P. R. NOT

Drugič je jadrjala tik mimo velikega ptiča, ki je ležal na vodi in veslal. Imel je dolg koničast kljun in okoli vratu debel rdeče rjav ovrtnik. Prav tedaj ko ga je hotela Sivka vprašati, ali ji ne bi hotel malo pomagati, se je pognal na glavo v vodo in izginil. Sivki je bilo hudo, da je morala uboga živalca na tak način utoniti, toda pomagati ji ni mogla. Zaradi varnosti je še nekaj časa pazila, toda ni je mogla več zagledati. Šele ko jo je že zaneslo daleč stran, je opazila, kako je njen ptič priplaval na dan med širokimi lokvanjevimi listi.

(Dalje prihodnjič.)

Jutrovčki pišejo

Na pot v daljne kraje! Leta 1938. se bom odpravil na potovanje v daljne kraje. 6. junija bi šel iz Ljubljane z vlakom skozi Italijo in Francijo v Bordeaux. Z ladjo bi iz pristanišča odplul proti Miami. Tam bi ostal dva dni, da bi si ogledal to znamenito kopališko mesto na Floridi. Od tu bi se odpeljal z ladjo v Meksikanski zaliv, kjer bi se ustavil v New Orleansu. Od tu bi na konju obiskal nekdanje indijanske pokrajine, in sicer: Texas, Nev Mexico, Arizona ter kalifornijsko pristanišče San Francisco. Na poti bi obiskal v wigwamih stare indijanske poglavarje. Z njim bi lovil bizone in doživljal razne pustolovščine kakor sta jih doživljala Old Shatterhand in Winnetou. Iz San Francisca bi nato odplul v Shang-hai, kjer bi se uprl Japoncem in jih pregnal. Z Kitajci bi kadil nato pipo miru. Iz Shang-haja bi šel z dvo-grbim velblodom preko Mongolije v Moskvo, kjer bi v Kremlju nato pomiril Stalina da ne bo več pobijal nedolžnih Rusov. Iz Rusije bi šel v Ljubljano. V rodnem mestu bi ostal nekaj časa, da bi se me lahko vsi ljudje nagledali. Kmalu bi mi postalo to mesto pretesno in bi se zopet odpravil v širni svet.

Tokrat bi obiskal staro arabsko mesto Mekko. Tu bi si ogledal svete kraje islama. Ker bi me kmalu spoznali in pregnali bi bežal preko Rdečega morja v Port Said. Od tu bi z novo železnico odpotoval v Kairo, kjer bi se priporočil kralju Faruku. Gotovo ga bo preslepil blesk moje slave in mi bo dal brezplačno vozovnico za vse egipčanske železnice in tramvaje. Ker bi kmalu izžrpal vozovnico in svoj denar, bi se napotil k Pigmejcem v pragozd. Tam bi jih naučil kaditi cigare in bi postal začasno njihov kralj. Toda nezdravo podnebje bi me kmalu pregnalo. Ko bi spet ozdravel, bi odpotoval v Indijo, kjer bi se potegoval za naklonjenost maharadže od Patiale, ki je znan po svoji mogočnosti. V njegovem spremstvu bi lovil tigre, katerih kože bi prodal krznarju Lapajnetu iz naše hiše. Z modernim letalom bi zopet odpotoval v Moskvo, kjer bi pospešil otvoritev redne proge preko severnega tečaja v San Franci-

sco. Tukaj bi obiskal svoje znance s prvega potovanja ter jih prepričal, da sem še živ. Od tod bi se napotil na Aljasko, kjer bi odkril nova ležišča zlata. Postal bi bogat in se ves srečen vrnil v Ljubljano. Na postaji bi me čakali vsi moji znanci ter novinarji iz vseh krajev. Še istega dne bi delil avtograme in moja slika bi v ogromni povečavi visela v Daj-damu, kamor me bodo hodili gledat tisti, ki niso imeli sreče, spoznati me osebno. Prepričan sem, da se bo to res zgodilo.

Zupan Pavel, dijak II. c. razreda kl. gimn. v Ljubljani.

Nemogoča zgodba. To se je zgodilo tedaj, ko sem se po moji smrti rodila, in sicer ko so še kure hodile s coklami na črešnjo. Nekega dne sem obula kurje cokle ter odletela na Venero. Nisem se mogla dovolj načuditi, ko sem stopila na Venero, kajti komaj sem stopila na planet, sem že od daleč čula strašno peketanje. Mislija sem, da so konji, a spoznala sem, da so — podkovane žabe. V veliki dvorani so me sprejele zako slovesno. Na zlatih mizah je bilo mnogo krožnikov z vse-mogočimi jedmi. Ali komaj sem se hotela vnesti na stol k gostiji, ni bilo stola nikjer. Padla sem skozi neko raz-poko na Veneri na zemljo ter se za-rila v kup gnoja. Ljudje so me z žli-cami in vilicami izkopali iz gnoja. Pri-srčno pozdravlja Tebe in Jutrovčke

Plaznik Ela, III. a razr. mešč. šole v Celju

Nemogoča zgodba. Nekega jutra sem vstala, ko je bila ura en četrta na pol. Hitro sem si oblekla čevlje in nogavi-ce ter obula obleko. Namenila sem se k stari mami na obisk. Vsedla sem se v moj nevidni balon in zletela v zrak. Vozila sem zelo hitro in sicer 3 m na uro. Med potjo pa se mi je pripetila težka lahka nesreča. Balon se je zale-tel v sonce ter počil. Jaz sem letela vedno nižje in končno priletela v morje. Tu me je požrla jako majhna rdeč-kasto črna riba. V njej sem se poču-tila še kar dobro. Nekega dne pa me je izbruhnila na kopno. Hitro sem zle-tela domov in počasi sem le prišla. Te-lepo pozdravlja

Šorn Slavka, dij. I. d r. ral. gimn. v Kranju

Zakaj morajo vsi ljudje delati? Delati moramo zato, ker brez dela ne more nobeden zadovoljno živeti. Siromašni ali bogati vsi morajo delati, če so zdravi. Saj pravi stari pregovor: »Brez dela ni jela«.

Mnogo dela ima kmet na deželi, ampak ljudje v mestu morajo tudi zelo delati, naj bo v pisarni, trgovini ali drugje. Že v mladosti se moramo vaditi delati, da se prej ko mogoče lahko sami preživljamo. Dolžnost naša je, da že v mladosti pridno delamo in na stare dni za starše skrbimo.

Skobrne Helena, učenka IV. r. ljudske šole v Braslovčah.

Gozdni mož. V temnem gozdu je živel divji mož. Neka deklica se je napotila nabirat maline. Ravno v ta gozd, kjer je domoval gozdni mož. Zamisljena je bila v svoje delo tako, da ni opazila gozdnega moža, ki se ji je bližal z zanko v roki. Vrgel ji je zanko okoli vratu in jo odpeljal na svoj dom. Deklica mu je kuhala in pospravljala, gozdni mož pa je hodil na lov. Deklici se je zbudilo domotožje, po mamicji in bratih. Nekega dne ji je gozdni mož rekel: »Leto dni si mi pridno služila, zato te bom bogato obdaruil.« Nato sta se podala v globoko klet. Ko sta stala pred kadjo, polno zlatnikov ji je rekel: »Vzemi kolikor te je volja.« Vzela je samo eno pest. Tedaj se klet močno zaziblje in se zruši. Prej grdi gozdni mož je bil, lep mladenič, kjer je stala prej stara lipa je bil zdaj mogočen grad. Kraljevič je rekel: »Rešila si me čarovniške moči, ki me je navdajala. Nato sta prišla še kralj in kraljica in se ji lepo zahvalila. Nato so obhajali poroko, ki je trajala 7 dni in 7 noči.

Jelka Brezovnik, učenka II. razreda mešč. šole v Vojniku.

Neveljski mamut. Pol ure hoda od Kamnika stoji vasica mala, ki Nevlje je nazvana. Ker je voda izpodjedala v Nevljah zemljo, so začeli regulirati potok Nevljico. Ko delavci so globočino metrov treh že izkopali, so na trhlo stvar zadeli, a še na misel jim ni, da so od mamuta kosti. So župana povprašali, kakšne, da so to reči, on pa je poklical učenjake, da najdbo razjasnili bi. Strokovnjaki so dognali, da je okostje staro 10.000 let, in da v le-

deni dobi, bil je še drugačen svet. Da najdba tudi Jutrovčke zanjma, to dobro vem, zato opisala nekatere kosti bom, katere videla sem. 6 m 60 je okel dolg bil in ležal je pod zemljo metra 2, zraven pa sta še ležali, ključnica in pogačica. Izkopani bili tudi sta čeljusti dve, v katerih stali so zobje, vse kosti nato oblili so z mavcem, končana zgodba je, vsem vernim poslušalcem. Te stric Matic lepo pozdravljam in na nagrado se pripravljam.

Repič Nada, uč. III. r. m. š. v Kamniku

Dragi stric Matic! Danes se prvič oglašam v Tvojem kotičku. Ne zameri mi, ker sem čisto pozabila na Tvoj god 24. februarja, kar bom pa nadomestila s sledečo godobico: Dne 31. februarja sem se odpravila s Papaninom in drugimi ruskimi raziskovalci na severni tečaj. Tu nas je zelo zeblo. Naše obleke iz najtanjše kitajske svile so bile brez žepov in zato smo imeli ob vročini roke do komolcev v njih. Ker mi je bilo kljub temu zelo vroče, so me Papaninovci poslali domov v čisto majhen zaboj, ki je bil visok 15 m in širok 25 m, tako da sem se v njem komaj gibala. Prišla sem v Moskvo, katere pa zaradi zamude vlakov nisem več videla. To me je tako razburilo, da sem skočila iz vlaka na letalo in se vrnila na Vrhniko, kjer bivaš še sedaj. Sprejmi najlepše pozdrave od zveste čitateljice

Marte Oblak, uč. II. b r. viš. lj. šole Vrhnika, Švabičeva c. 13.

Dragi stric Matic! Pri vsakem spisu sem si Ti oglasila in tudi pri tem nočem zaostati. — Pred par dnevi je voznik pripeljal drva. Zraven je prišel pes. Ne moreš si misliti kaj se je zgodilo?! Pes je pogoltnil celega konja in zraven prigrizoval drva. Malo pozneje pridejo iz strehe mala mucika. Vem, Ti misliš, da je pes požrl mucu. Ali motiš se, muc je požrl psa. Seveda je ostal še samo muc, kaj se je zgodilo z mucu bi gotovo rad vedel? Prišla je iz lukne miška, in ker je bila mucka prepočasna, da bi ujela miš, je miš pojedla mucu! In jo zavlekla v mišjo lukno. Tako so bili v mišji lukni: konj, pes, mačka in miš. Prav lepo Te pozdravlja Tvoja

Elga Ludvig, uč. II. r. os. šol. na Jesenicah.

Manko Golar:

Pripovedka o gorskem možu

Narodna.

Zima je pritiskala vedno huje. Sneg je pobelil z debelo snežno odejo hribe in doline, vsa pota in ceste so bila zametena, da so morali ljudje kakor kr-ti riti po snegu in si delati gaz od so-seda do soseda. Ob robu vasi je ždela majhna kočica, v njej je živel petero dece z očetom in materjo.

V izbi je bilo hladno, deca so se stis-kala k materi, kakor piščeta pod kok-ljo in iskala toplote. Ubogemu kmetu so pošla vsa drva in kaj bo zdaj, ko ni niti polena več pri hiši.

Obupno je strmel oče na mrzlo peč, zdaj se je ozrl na drgetajoča telesa svojih otročičev in kmalu se je odločil: »Naj se zgodi kar hoče, v goro poj-dem.« Hitro je oblekel raztrgano suknjo in s kučmo na glavi odšel iz sobe. S podstrešja je privlekel sani, še en-krat globoko zavzdihnil in se odpravil proti gozdu. Do pasu se mu je udiral mehki sneg in sani je vlekel težko, kot da bi bile naložene s polnimi vrečami kamenja. Čeprav je bril sever tako ne-usmiljeno, mu je lil pot curkoma s čela.

Zdaj je bil že v gozdu, težko sopeč je zavil navzgor. Žalostne misli so mu rojile po glavi; hudo je na svetu, če tare človeka tako siromaštvo.

Po težkem trudu je prišel v svoj goz-diček. Kmalu je zapela sekira svojo pesem in na tla je omahnila drobna bukev. Hitro jo je razsekal in jo nalo-žil na sani. Ko se je hotel vrniti proti domu, je s strahom opazil, da se sani ne dajo premakniti niti za ped, ker so se udrle pregloboko v sneg. Kaj zdaj?

Kar naenkrat zasliši za seboj bob-neče stopinje in kmalu je stal pred njim velikanski gorski mož. Kmetič ga je preplašeno pogledal.

»No, kaj je možiček, kaj si tako ža-losten in pobit?« ga je prijazno poba-ral gorski mož.

Ves zmeden mu je potožil kmetič, da doma nimajo drv, da zmrzujejo de-ca in da se je zato napotil ponje v go-ro. In zdaj, ko ima naložene sani, jih

ne more spraviti z mesta, ker so se za-rile pregloboko v sneg.

»Ha, temu pa se da pomagati, kar ti še zlezi nanje, saj vem, da si zmu-čen. Kmalu bova pri tebi doma,« mu je odgovoril mož.

Komaj je kmet zlezel na sani, je že pričelo drveti, da so mu kar solze za-lile oči in če ne bi posadil kučme sko-raj do ramen, bi mu jo piš gotovo od-nesel. Človek ne bi utegnil zmoliti ni-ti pol očenaša, ko sta stala že pred kmetičevo kočico.

»No, ali vidiš, kako je šlo hitro,« se mu je zasmeljal dobri gorski mož.

Kmetič ni vedel, kako bi se mu za-hvalil, zato ga je povabil v izbo in ga postregel s kruhom in mlekom.

Deca so plašno zrla v bradatega or-jaka, ta pa se jim je prijazno nasmi-hal in jih vabil k sebi. Ko je videl Tonček, da jim gorski mož noče nič hudega, se je prvi ojunačil in se mu približal. Gorski mož pa ga je vzel na kolena, zdaj ga dvignil skoraj do stro-pa, potem ga pogladil s hrapavimi ro-kami po črnih kodričkih. Kmalu sta postala dobra prijatelja in v nekaj tre-nutkih so se že vsa deca gnetla okoli njegovih nog in mu skušala po bradi priplezati na rame. Divji mož pa se jim je smejal, da se kar tresla izba.

Ko je pričela zunaj padati noč, se je gorski mož poslovil od matere in očeta in od svojih malih prijateljev in dal vsakemu tri svetle kroglice, da se z njimi malo poigrajo.

Kako se je začudil oče, ko je spoznal v kroglicah čisto zlato. Konec je bilo odslej žalostnih dni.

Ob mraku, ko je zunaj razgrajal vi-har, se jim je včasih zazdelo, da trka na vrata gorski mož, toda tega ni videl nihče nikoli več.

Kdo bi rad imel

**ves letnik 1937
„Mladega Jutra“**

v obliki knjige za majhen denar?
Pišite na upravo »Jutra«, Knafljeva ul. 5.

Moji materi

Danes na materinski dan,
mati moja,
iz daljave pozdravlja Te
hčerka Tvoja!

Odkar le pomniti morem,
mati moja,
me spremljala v življenju je,
ljubezen Tvoja.

Nikdar poznala nisi počitka,
mati moja,
skrb in trpljenje sta bila
deleža Tvoja!

Če sem kedaj v življenju Te žalila,
mati moja, —
odpusti, Te pristrčno prosi
hčerka Tvoja.

Podobo Tvojo, ki je srčno mila,
o mati moja,
do groba v srcu bo nosila,
hčerka Tvoja.

Franja Langerholz

Listnica uredništva

Uganke in križanke iz zadnjih števil so pravilno rešili:

Rozmanova Gerta, uč. III. razr. mešč. šole v Celju, Vdovič Alojzij, uč. 7. razr. v Bohinjski Bistrici 169, Grum Žaromir, dijak II. a razr. I. drž. real. gimn. v Ljubljani, Brus Karol, uč. II. razr. I. dr. real. gimn. v Ljubljani.

Svajger Marko, uč. I. razr. osn. šole v Ljubljani, Horvat Marta, dijakinja II. b razr. gimn. v Mariboru, Franci Slaus, uč. I. razr. v Zgornji Šiški, Val Bojan, dijak II. c razr. I. drž. real. gimn. v Ljubljani, Cvetko Črepinšek, uč. V. razr. v Celju, Vera Saksida, dijakinja I. a razr. real. gimn. v Celju, Terezija Mlakar, uč. I. razr. mešč. šole na Rakeku, Udovič Slavko, uč. V. razr. v Bohinjski Bistrici, Golubič La-

dislav, dijak I. a razr. II. deške mešč. šole v Mariboru, Slapar Ervin, dijak gimnazije v Kranju, Češnovar Anton, uč. V. razr. v Rečici ob Savinji, Flere Marion, uč. I. v. razr. v Ljubljani, Višnar Borivoj, dijak I. a razr. deške mešč. šole v Celju.

★

Kolenc Leopold, dijak na Ponikvi: Tvoj spis je na žalost mnogo predolg. V razpisu novega natečaja smo Jutrovčke še posebej opozorili, naj bodo odgovori kratki!

Rešitev križanke

Vodoravno: 4. potopis; 8. obelisk; 9. natarak.

Navpično: 1. soba; 2. šola; 3. tisa; 4. poni; 5. teta; 6. pika; 7. skrb.

Rešitev posetnice

Prometnik.

Manica:

Bratec, povej mi kaj

Ciril in Metod sta oba razumna fantiča, vendar ima Metod precej več »zvitihi« in »zavitihi« pod kapo. Zato ga zaprosi Ciril:

»Bratec, povej mi kaj! Nekaj takega, da bom tuhtal in mislil!«

»Prav rad,« pokima Metod. »Čuj torej! Poznaš nekaj, kar je mnogo prostornejše od naše zemlje. K temu pa pritisni še bivališče neke skromne živalce, pa dobiš iz obojega — ponosno hišo!«

Ciril gre takoj z glavo na delo, toda ne ugane pa za zlomka ne.

Kaj pa vi, dragi Jutrovčki? Morda se vam posreči. Vsaj do prihodnje nedelje.

Satovnica

1. največji slovenski pisatelj;
2. pri prava za pretakanje; 3. pivska posoda; 4. cvetica; 5. glasbilo; 6. kos obleke; 7. letni pridelek; 8. ugodnost pri ku-

pu; 9. drevo; 10. morska riba

